

Załącznik do Uchwały Nr 37/2023 Zarządu Banku
Spółdzielczego w Rajczy z dnia 21.06.2023r.

Załącznik do Uchwały Nr 20/2023 Rady Nadzorczej
Banku Spółdzielczego w Rajczy z dnia 07.07.2023r.

UJAWNIEŃIA

**INFORMACJI O CHARAKTERZE
ILOŚCIOWYM I JAKOŚCIOWYM
DOTYCZĄCYCH ADEKWATNOŚCI
KAPITAŁOWEJ ORAZ INNYCH INFORMACJI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W RAJCZY**

według stanu na dzień 31.12.2022r.

1. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy

Banku Spółdzielczego w Rajczy

Bank Spółdzielczy w Rajczy z siedzibą przy ul. Górską 5, 34-370 Rajcza, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000076670. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000500168.

W 2022 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

- Centrala Banku w siedzibie Banku w Rajczy ul. Górską 5, 34-370 Rajcza,
- Oddział Banku w Ujsołach ul. Gminna 1, 34-371 Ujsoły.

Zgodnie ze Statutem Bank działa na terenie: województwa śląskiego oraz na terenie powiatu suskiego i oświęcimskiego w województwie małopolskim.

Bank Spółdzielczy nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Szczegółową strukturę organizacyjną Banku Spółdzielczego określa Regulamin Organizacyjny.

Bank Spółdzielczy w Rajczy na dzień 31.12.2022r. jest Bankiem zrzeszonym z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, od dnia 31.12.2018r., jest również uczestnikiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności banków.

Z uczestnictwa w Systemie SOZ wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie SOZ oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Niniejszy dokument stanowi wykonanie postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dn. 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) oraz „Polityki ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym w Banku Spółdzielczym w Rajczy” w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu.

Bank dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji zawartych w niniejszym dokumencie według stanu na dzień 31 grudnia 2022r.

Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a prezentowane informacje ogłaszane są na podstawie danych w ujęciu indywidualnym.

Bank w zakresie ujawnianych informacji nie uznał informacji za nieistotne, zastrzeżone lub poufne od ujawniania których by odstąpił.

Bank informuje, że niniejszy dokument obejmuje cały zakres ujawnianych informacji, określonych w Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r., zmienionego przez Rozporządzenie (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019r. CRR. Ujawnienie informacji w innych dokumentach przez Bank wynika z art. 434 ust. 2 CRR.

Dokument zawiera także informacje wynikające z art. 111 a ustawy Prawo bankowe oraz Rekomendacji 18, Rekomendacji P KNF dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków.

2. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

2.1 Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Rajczy.

Ryzyko kredytowe:

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka kredytowego jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się odpowiednim poziomem dochodowości oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Bank zarządza występującymi w ramach tego ryzyka:

- ryzykiem koncentracji: mającym na celu odpowiednią dywersyfikację portfela kredytowego, w szczególności poprzez wyznaczenie i monitorowanie limitów,
- ryzykiem rezydualnym: mającym na celu zapewnienie skuteczności technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz eliminowania ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych, co służy ograniczaniu ryzyka kredytowego.

Cele pośrednie w zakresie ryzyka kredytowego oraz kierunki działań zapewniające ich osiągnięcie, określa Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym oraz szczegółowo w zakresie portfela kredytów detalicznych (DEK) i portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) odpowiednio: Polityka zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie – przyjęte przez Zarząd i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą.

Działalność kredytowa to najbardziej dochodowa część działalności Banku, jednocześnie obciążona największym ryzykiem. Ryzyko kredytowe w Banku wynika między innymi z koncentracji, która jest efektem ograniczenia działalności Banku do obszaru określonego w Statucie, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Działalność kredytową Banku cechuje dążenie do zachowania równowagi pomiędzy dochodowością, a bezpieczeństwem. Równowaga ta jest możliwa dzięki podejmowaniu przez Bank odpowiednich działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka. Działania zabezpieczające podejmowane są w dwóch podstawowych obszarach – ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za:

- 1) wprowadzenie sporządzonych w formie pisemnej i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą Banku: Polityki kredytowej oraz polityk dotyczących zarządzania podobszarami tego ryzyka tj. Polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz Polityki zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których zasady powinny wynikać ze Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i być dostosowane do celów strategicznych i zadań priorytetowych określonych w Strategii działania,

- 2) zatwierdzenie i wprowadzenie opracowanych w formie pisemnych instrukcji i innych procedur wewnętrznych regulujących szczegółowo obszar zarządzania ryzykiem kredytowym, spójnych z zasadami polityk uwzględniających w szczególności apetyt na ryzyko i podejmowane przez Bank działania zabezpieczające.

Wyżej wymienione regulacje obejmują również zasady zarządzania pochodnymi ryzyka kredytowego: ryzykiem koncentracji i ryzykiem rezydualnym oraz uwzględniają wymogi przepisów zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych.

Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie nw. poziomu tolerancji na ryzyko kredytowe:

<i>Miara tolerancji na ryzyko</i>	<i>Limit strategiczny (poziom tolerancji)</i>
Wskaźnik jakości portfela mierzony udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	≤ 12%

W zakresie podobszarów ryzyka kredytowego tj. portfela kredytów detalicznych oraz portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie, Bank podejmuje ryzyko z uwzględnieniem limitów stanowiących w Banku uzupełniające miary apetytu na ryzyko kredytowe, w tym wymagane rekomendacjami nadzorczymi.

Limity wskaźników z zakresu ryzyka kredytowego, w tym określone w rekomendacjach nadzorczych, dotyczące zarządzania podobszarami ryzyka kredytowego, określono w nw. tabeli:

<i>Lp.</i>	<i>Definicja miary</i>	<i>Poziom limitu tolerancji</i>
1	Wskaźnik DtI* dla klientów detalicznych wnioskujących o kredyty detaliczne oraz o kredyty mieszkaniowe i uniwersalny kredyt hipoteczny: - dla klientów z dochodem poniżej średniej krajowej - dla klientów z dochodem powyżej średniej krajowej	≤ 50% ≤ 65%
2	Wskaźnik LtV** dla kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych	≤ 80 %
3	Wskaźnik LtV** dla kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych	≤ 75 %
4	Wskaźnik udziału kredytów zagrożonych w portfelu kredytów detalicznych, w rozumieniu Rekomendacji T	≤ 6%

* poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu klienta detalicznego (klienta zaciągającego kredyt na cele nie związane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego)

** poziom relacji wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości w momencie udzielenia kredytu

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym obejmują zasady zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, które występuje w ramach ryzyka kredytowego. Bank zarządza ryzykiem koncentracji na poziomie jednostkowym i całego portfela kredytowego z uwzględnieniem dużych ekspozycji.

Bank dąży do ograniczenia ryzyka koncentracji poprzez między innymi zmniejszenie wartości jednostkowych ekspozycji oraz dywersyfikację na poziomie portfela i portfeli cząstkowych. Dywersyfikując portfel Bank nie zastępuje aktywów o wyższej jakości aktywami o niższej jakości.

W Banku, do celów ograniczania ryzyka koncentracji – nie stosuje się kompensowania ekspozycji.

W celu ograniczenia ryzyka koncentracji Bank wprowadza na poziomie operacyjnym

i monitoruje limity wewnętrzne, w tym wynikające z przepisów zewnętrznych (w tym Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 tj. Rozporządzenia CRR i z ustawy Prawo bankowe) oraz zaleceń nadzorczych.

System limitów koncentracji w Banku obejmuje w szczególności:

- Limity koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów, podmiotów bankowych lub instytucji kredytowych w rozumieniu art. 395 ust.1 Rozporządzenia CRR oraz wobec podmiotów o których mowa w art. 79a Ustawy Prawo bankowe;
- Limity koncentracji zaangażowań portfela kredytowego, które dotyczą koncentracji określonych przede wszystkim ze względu na cały portfel kredytowy Banku obejmujących: koncentracje zaangażowań wg podmiotów tego samego sektora gospodarczego (*branżowa*), w ten sam rodzaj zabezpieczenia kredytowego, w ten sam rodzaj transakcji kredytowej (*uwzględniający koncentrację produktową*), wg tego samego rodzaju podmiotów;
- Limity ograniczające ryzyko koncentracji dla portfeli cząstkowych tj. portfela EKZH w rozumieniu Rekomendacji S i portfela DEK w rozumieniu Rekomendacji T z uwzględnieniem czynników ryzyka charakterystycznych dla tych portfeli.

Bank w celu zapewnienia niezależności funkcji oceny ryzyka kredytowego od działalności kredytowej stosuje odpowiednie rozwiązania organizacyjno-proceduralne, w tym zasadę, że osoby opracowujące transakcje kredytowe (dane do analizy ryzyka kredytowego) oraz sporządzające propozycje dotyczące transakcji kredytowych i klasyfikacji ekspozycji kredytowych, jak też osoby uczestniczące w opiniowaniu transakcji (klasyfikacji) – nie podejmują decyzji kredytowych.

Jednocześnie decyzja kredytowa w sprawie ekspozycji kredytowej, która spowoduje przekroczenie zaangażowania wobec kredytobiorcy i podmiotów powiązanych:

- 1) ponad 30 000,00 złotych – obligatoryjnie wymaga decyzji Zarządu Banku,
- 2) od kwoty 300 000,00 złotych – wymaga opinii Komitetu Kredytowego.

Zarząd Banku może w regulacjach wewnętrznych zastrzyć ww. wymogi oraz wprowadzić dodatkowe kryteria w zakresie obowiązku uzyskania opinii, o których mowa w pkt 1 i pkt. 2.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku.

Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz z instrukcjami obowiązującymi w Banku.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach miesięcznych i kwartalnych. Raporty dotyczące koncentracji branżowej, adekwatności kapitałowej, ekspozycji przeterminowanych, koncentracji zabezpieczeń, kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości, analizę

detalicznych ekspozycji zawierają zestawienia liczbowe oraz ich interpretację z rekomendacją dalszych działań. Analiza miesięczna i kwartalna opracowywana jest i przedkładana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, zgodnie z obowiązującą w Banku Instrukcją sporządzania informacji zarządczej.

Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pobierane są z systemu operacyjnego oraz innych systemów wspomagających. Każdorazowo po zaimportowaniu danych do systemu informatycznego i wygenerowaniu raportów, przeprowadzana jest kontrola ich zgodności ze sprawozdawczością Banku za analizowany okres oraz kontrola spójności z poprzednimi okresami sprawozdawczymi.

Ryzyko płynności:

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka płynności i finansowania jest wywiązywanie się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego, poprzez kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych w sposób zapewniający niezbędną wysokość środków finansowych oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Cele pośrednie w zakresie ryzyka płynności i finansowania oraz kierunki działania zapewniające ich osiągnięcie określa Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania przyjmowana przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą, stanowiąca uszczegółowienie niniejszej Strategii.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- 1) całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- 2) skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek organizacyjnych Banku.

Cele polityki Zarządu odzwierciedlają specyfikę Banku, a także konkretne jego cele:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć bez konieczności poniesienia straty,
- 2) zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności,
- 3) optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
- 4) zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).

Zapewnienie Bankowi poziomu płynności niezbędnego do wykonania przyjętych zobowiązań wymaga następujących działań:

- 1) śledzenie i analiza zmian przepisów prawnych, które mogą oddziaływać na zarządzanie płynnością,
- 2) ocena sezonowości zmian w poziomie zobowiązań i należności Banku,

- 3) określenie pożądanej i efektywnej struktury pasywów i aktywów,
- 4) ocena kosztu utrzymania płynności na bezpiecznym poziomie,
- 5) stworzenie warunków niezbędnych do realizacji działań awaryjnych w przypadku zagrożenia utraty płynności.

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych, osób fizycznych i budżetu.

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym, przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, zakładające ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Bank w ramach „pakietu CRD/CRR” dąży do utrzymywania norm płynnościowych LCR na wskazanym w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 poziomie, z uwzględnieniem okresów przejściowych.

Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie nw. poziomu tolerancji na ryzyko płynności i finansowania:

<i>Miara tolerancji na ryzyko</i>	<i>Limit strategiczny (poziom tolerancji)</i>
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR - Liquidity Coverage Ratio)	min. 105%
Współczynnik pokrycia aktywów niepięlnych funduszami własnymi	min. 1,0

Bank ustala w procedurach wewnętrznych limity operacyjne ograniczające ryzyko płynności i finansowania oraz odpowiednio kształtujące strukturę posiadanych aktywów i pasywów.

Bank dokonuje identyfikacji zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności i finansowania oraz niebezpieczeństwem ukształtowania się nadzorczych miar płynności poniżej obowiązujących limitów i w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.

Ryzyko stopy procentowej:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian wyniku finansowego Banku na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych.

Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów.

Cele pośrednie w zakresie ryzyka stopy procentowej oraz kierunki działania zapewniające ich osiągnięcie określa Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym przyjmowana przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą, stanowiąca uszczegółowienie niniejszej Strategii.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej opiera się na :

- 1) analizie obecnego oraz prognozowanego ukształtowania się rynkowych stóp

- procentowych,
- 2) analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
  - 3) prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego,
  - 4) dostępności produktów aktywnych i pasywnych,
  - 5) przestrzeganiu ustalonych limitów,
  - 6) realizowaniu celów przyjętych w Strategii działania Banku.

Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie nw. poziomu tolerancji na ryzyko stopy procentowej:

<i>Miara tolerancji na ryzyko</i>	<i>Limit strategiczny (poziom tolerancji)</i>
Zmiana wartości ekonomicznej kapitału (EVE) dla testów równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 p.b. w relacji do kapitału podstawowego Tier I	max. 20%

Bank ustala w procedurach wewnętrznych limity operacyjne ograniczające ryzyko stopy procentowej.

W celu zapewnienia założonego profilu ryzyka Bank zmienia swoje narażenie na ryzyko stopy procentowej za pomocą określonych działań i metod opisanych w Polityce zarządzania ryzykiem rynkowym.

Kształtowanie poziomu oprocentowania produktów oferowanych przez Bank uwzględnia:

- 1) analizę oprocentowania produktów u konkurencji i na rynku międzybankowym,
- 2) wpływ zmiany oprocentowania na inne ryzyka Banku,
- 3) Strategię działania (rozwoju) Banku.

Ryzyko operacyjne oraz ryzyko braku zgodności:

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez zapewnienie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także poprzez zapewnienie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest zapewnienie przestrzegania przez Bank przepisów prawa i przyjętych standardów postępowania oraz funkcjonowania Banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej, poprzez eliminowanie ryzyka braku zgodności, przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji lub wiarygodności Banku oraz przeciwdziałanie ryzyku wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być rezultatem naruszenia przepisów i norm postępowania.

W Banku, obszary ryzyka braku zgodności zawarte są w obszarach ryzyka operacyjnego.

Cele w zakresie ryzyka operacyjnego oraz w zakresie ryzyka braku zgodności realizowane są poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności, obejmujące proces zarządzania ryzykiem zgodny z § 7 Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, którego szczegółowe założenia zawarte są w Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz w Polityce zgodności, a także w Polityce bezpieczeństwa informacji oraz Polityce bezpieczeństwa danych osobowych – przyjmowanych przez Zarząd i zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą oraz stanowiących uszczegółwienie niniejszej Strategii, a także odpowiednich regulacjach wewnętrznych przyjmowanych przez Zarząd.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Banku ukierunkowane jest na niżej wymienione działania zabezpieczające:

- 1) wdrożenie i systematyczną weryfikację procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
- 2) zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku,
- 3) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
- 4) działania prewencyjne związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów,
- 5) osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka,
- 6) stosowanie ubezpieczeń,
- 7) tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania,
- 8) okresową weryfikację procedur obowiązujących w Banku.

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego oraz ryzyka braku zgodności w Banku prowadzi się działania określone w regulacjach wewnętrznych dotyczących zarządzania tymi ryzykami. Są to następujące działania:

- 1) rejestrowanie zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz ryzyka braku zgodności – stałe doskonalenie procesu identyfikacji i rejestracji incydentów i strat,
- 2) analiza zdarzeń, wyjaśnianie ich przyczyn i częstotliwości występowania,
- 3) analiza strat z tytułu ww. rodzajów ryzyka oraz możliwości ograniczania ich skutków,
- 4) raportowanie skutków ryzyka do Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 5) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków ww. zdarzeń,
- 6) organizacja procesu zarządzania ww. ryzykami z uwzględnieniem zadań Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku,
- 7) zapewnienie przepływu informacji o zmianach przepisów zewnętrznych i wewnętrznych,
- 8) odpowiednia polityka kadrowa Banku,
- 9) wdrażanie i doskonalenie narzędzi informatycznych,
- 10) tworzenie i doskonalenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania,
- 11) okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku,
- 12) szkolenia,
- 13) kontrola wewnętrzna.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego jest:

- 1) bieżące dostosowywanie systemu do wymogów prawa,
- 2) wprowadzanie nowych produktów,
- 3) wprowadzanie nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu

- sieci i systemów informatycznych,
4) bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych,
5) monitorowanie zgodności z zaleceniami Rekomendacji D.

Ryzyko wyniku finansowego:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest dążenie do optymalnego w danych warunkach wyniku finansowego i ograniczenie możliwości realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeb prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału.

W obszarze ryzyka wyniku finansowego – jedną z podstawowych miar powodzenia w zakresie zarządzania ryzykiem wyniku finansowego obok stopnia wykonania planowanego wyniku jest także wielkość funduszy własnych budowanych w Banku w oparciu o wynik finansowy, zapewniająca spełnienie wymagań regulacyjnych (przepisów prawa z uwzględnieniem oczekiwań nadzorczych).

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno-finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej.

Ryzyko kapitałowe:

Poziom funduszy własnych powinien być dostosowany do rozmiaru prowadzonej działalności, tj. adekwatny do skali, złożoności i profilu ryzyka.

Celem Banku jest posiadanie funduszy własnych na poziomie zgodnym z wymaganiami prawnymi z uwzględnieniem zaleceń nadzorczych, a także z planami rozwoju wynikającymi ze Strategii działania Banku, umożliwiającym właściwe zabezpieczenie ryzyka.

Cele kapitałowe Banku oraz kierunki działania zapewniające ich osiągnięcie określa Polityka zarządzania kapitałem przyjmowana przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą, stanowiąca uszczegółowienie niniejszej Strategii kapitałowej.

Bank posiada wewnętrzny proces oceny adekwatności kapitałowej w relacji do profilu ryzyka oraz polityki kapitałowej.

Proces oceny istotności ryzyk oraz metody wyznaczania kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka określa obowiązująca w Banku Instrukcja funkcjonowania procesu oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Podstawowym stałym źródłem budowy funduszy własnych Banku jest wynik finansowy.

Strategia kształtowania funduszy własnych po zakończeniu każdego roku kalendarzowego podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji.

Ustalane przez Bank plany dotyczące zarządzania kapitałem i pozyskania kapitału (w tym w sytuacjach kryzysowych), a w szczególności proces alokacji kapitału na poszczególne ryzyka z uwzględnieniem wymogów wewnętrznej adekwatności kapitałowej powinny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania oraz planowanego rozwoju Banku.

Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie spełniającym wymogi przepisów prawa w odniesieniu do progu 1 mln euro.

Bank zgodnie z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka zidentyfikowane w działalności Banku, brane pod uwagę przy wyliczaniu regulacyjnych współczynników kapitałowych. W oparciu o przepisy wewnętrzne szacuje

wewnętrzne wymogi kapitałowe na ryzyka istotne występujące w Banku, nie pokryte w pełni minimalnym wymogiem kapitałowym oraz nie objęte regulacyjnym wymogiem kapitałowym, a także wyznacza kapitał wewnętrzny wymagany do pokrycia funduszami własnymi Banku.

Zasady wyznaczania wymogów kapitałowych i szacowania kapitału wewnętrznego określa Instrukcja funkcjonowania procesu oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Aby nie narazić się na niebezpieczeństwo poniesienia znacznych strat spowodowanych przez różne rodzaje ryzyka, których Bank nie będzie w stanie pokryć, działalność prowadzona będzie w sposób zapewniający zachowanie ustalonych w Banku wewnętrznych ogólnych limitów ryzyka wyrażonych w postaci wskaźników adekwatności na poziomie:

<i>Miara tolerancji na ryzyko</i>	<i>Limit strategiczny (poziom tolerancji)</i>
Relacja kapitału wewnętrznego do funduszy własnych	maks. 60%
Łączny współczynnik kapitałowy	min. 20,00%
Współczynnik kapitałowy Tier 1	min. 20,00%

Nadwyżka poziomu ww. współczynników kapitałowych obowiązujących w Banku ponad minimum zewnętrzne wynikające z przepisów prawa (tj. ze spełnienia wymogów w zakresie funduszy własnych zgodnie z art. 92 Rozporządzenia nr 575/2013 UE oraz wymogów w zakresie tych funduszy z tytułu obowiązujących buforów kapitałowych) oraz z zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie minimalnych poziomów ww. współczynników kapitałowych dla banków - stanowi bufor kapitału na pokrycie potrzeb kapitałowych w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej.

W Polityce zarządzania kapitałem Bank określa również limity alokacji kapitału na poszczególne rodzaje ryzyk istotnych zidentyfikowanych w działalności Banku oraz limit wskaźnika dźwigni finansowej. Zarząd może ustanowić także inne limity operacyjne.

Limity kapitałowe ustalone przez Zarząd w Polityce zarządzania kapitałem zatwierdza Rada Nadzorcza Banku. Limity te podlegają monitorowaniu i raportowaniu w zakresie ich przestrzegania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

Bank analizuje wpływ wystąpienia warunków skrajnych skutkujących obniżeniem funduszy własnych i wzrostem wymogów kapitałowych na sytuację kapitałową Banku oraz na podstawie tych analiz podejmuje decyzje, w tym w sprawie podjęcia działań awaryjnych.

Bank posiada Instrukcję opracowywania i wdrażania kapitałowych planów awaryjnych.

Bank dokonuje co najmniej raz w roku przeglądu procesu szacowania kapitału wewnętrznego, którego wyniki są prezentowane przez Zarząd Radzie Nadzorczej.

Bank wdraża zapisy Pakietu CRD/CRR, zgodnie z przepisami prawa krajowego oraz uchwałami i z rekomendacjami nadzorczymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.

Ustalane przez Bank plany w zakresie kapitału wewnętrznego oraz poziomu wyznaczonego wewnętrznego wymogu kapitałowego są dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania.

Zarządzanie ryzykami:

1. Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) oraz pozostałych współczynników kapitałowych na poziomie nie niższym niż wskazanie KNF.
2. W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk,

uwzględniając kryteria ilościowe i jakościowe.

3. Bank tworzy procedury zarządzania ryzykami istotnymi w Banku zatwierdzone przez Zarząd Banku.
4. Procedury zawierają zapisy dotyczące przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe.
5. Bank podejmuje ryzyko odpowiednio do posiadanych funduszy własnych.

Organizacja zarządzania ryzykiem:

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczyły następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Komitet kredytowy zlikwidowany,
- 4) Zespół Analityków Kredytowych,
- 5) Zespół Zarządzania Ryzykami i Sprawozdawczości,
- 6) Stanowisko ds. braku zgodności.

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka.

System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

- 1) adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 2) strategię, polityki, procedury i plany,
- 3) adekwatne systemy informacji zarządczej,
- 4) proces regularnego przeglądu i oceny działania Banku z zasadami polityki i strategii oraz procedurami.

2.2 Adekwatność systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	25,09 %
Ryzyko operacyjne	5,76 %

2.3 Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członkowie Zarządu Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem. Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć funkcje członka zarządu lub rady nadzorczej pełnione w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony spełniającym warunki, o których mowa w art. 113 ust. 7 rozporządzenia nr 575/2013 wraz z późn. zmianami lub podmiotach, w których bank posiada znaczny pakiet akcji, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia nr 575/2013 wraz z późn. zmianami.

2.4 Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając według „Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Rajczy”, biorąc pod uwagę wyniki oceny odpowiedności zgodnie z „Polityką oceny odpowiedności Członków Zarządu oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Rajczy”.

Z przedstawicieli wybranych na zebraniach Grup Członkowskich wybierani są kandydaci na Członków Rady Nadzorczej. Zebranie Przedstawicieli, zgodnie ze Statutem Banku oraz „Polityką oceny odpowiedności Członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Rajczy”, wybiera Członków Rady Nadzorczej. Przy wyborze brane są pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie oraz reputacja kandydata.

Bank z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka zgodnie z art. 9cb ustawy – Prawo bankowe.

Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Wszyscy członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Rajczy zwanego dalej Bankiem, posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Rękojmia, o której mowa w zdaniu pierwszym, odnosi się w szczególności do reputacji, uczciwości i rzetelności danej osoby oraz zdolności do prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku pełnią swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz kierują się niezależnością osądu, aby zapewnić skuteczną ocenę i weryfikację podejmowania i wykonania decyzji związanych z zarządzaniem Bankiem.

Ostatnia ocena odpowiedności została przeprowadzona:

- 1) Zarządu – w dniu 27 kwietnia 2022r. ocena poszczególnych Członków Zarządu oraz ocena kolegialna. W dniu 19 grudnia 2022r. ocena nowego Członka Zarządu oraz Prezesa Zarządu
- 2) Rady Nadzorczej – w dniu 15 czerwca 2022r.

Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku zgodnie z oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy - Prawo bankowe.

2.5 Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku funkcjonowały następujące komitety pełniące rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem:

- Komitet Kredytowy, który spotykał się na 44 posiedzeniach w 2022 roku,
- Komitet Audytu, wyłoniony z Rady Nadzorczej, który spotykał się 7 razy w 2022 roku.

2.6 System przepływu informacji w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych oraz pozostałych limitów,
- wyniki kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej m.in. na:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka,
- 5) ocenę skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

Przeływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty „Instrukcją sporządzania Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Rajczy” definiującą częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

3. Zakres stosowania – art. 436 Rozporządzenia

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

4. Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia

Bank Spółdzielczy w Rajczy ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zmienione przez Rozporządzenie (UE) nr 2019/876.

Fundusze własne Banku (wymagany kapitał) obejmują:

- Kapitał Tier I,
- Kapitał Tier II.

4.1 Budowa funduszy własnych

Lp*	Pozycja	Kwota
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	
2	Zyski zatrzymane	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	11 830 687,12
3a	Fundusze ogólnego ryzyka bankowego	30 000,00
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	11 830 687,12
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-243,54

17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	243,54
29	Kapitał podstawowy Tier I	11 830 443,58
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	11 830 443,58
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	
58	Kapitał Tier II	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	11 830 443,58
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	37 106 802,01
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,93
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,93
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,93
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i	

	antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	
	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3	
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

4.2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Kapitał Tier I Banku obejmuje:

- 1) kapitał podstawowy TIER I, na który składają się:
  - a) **fundusz udziałowy**, wpłacone udziały członkowskie których jednostkowa wartość nominalna wynosi 50,00 zł,
  - b) **kapitał rezerwowy (fundusz zasobowy)**, który tworzony jest z wypracowanego zysku netto oraz wpisowego, kapitał rezerwowy tworzony z zysku.
  - c) **fundusz z aktualizacji wyceny**, w skład którego wchodzi fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych,
- 2) pomniejszenia i zwiększenia kapitału podstawowego TIER I – korekty regulacyjne:
  - a. wartości niematerialne i prawne w wartości bilansowej,
  - b. AVA.

4.3 Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II

Bank nie posiada instrumentów zaliczanych do **kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II**.

5. Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia

5.1 Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Wielkość kapitału wewnętrznego Banku obliczana jest jako suma wszystkich skwantyfikowanych w jednostkach pieniężnych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku (stanowi sumę minimalnych wymogów kapitałowych wyznaczonych w ramach Filaru I oraz wewnętrznych wymogów kapitałowych wyznaczonych w ramach Filaru II).

Ryzyka są monitorowane pod kątem ich identyfikacji w działalności Banku oraz z uwzględnieniem zasad istotności minimum raz w roku. Ryzyka występujące lub mogące wystąpić w Banku i ich definicje określono w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Rajczy”.

Rodzaje ryzyka występujące w Banku i zakwalifikowane do istotnych wpływają na wielkość kapitału wewnętrznego.

Rodzaje ryzyka występujące w Banku, ale zakwalifikowane jako nieistotne – nie wpływają na wielkość kapitału wewnętrznego. Pomiar wewnętrznych wymogów kapitałowych nie jest dokonywany.

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego Banku, są rozwiązania oparte o minimalny (regulacyjny) wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1 obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2 Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku; dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod Bank:

- 1) ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe i operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;

- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie. Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła 30,85%. W 2022 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

5.2 Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	42 379,31	82,58
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	7 375,54	118,13
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0	0
ekspozycje wobec instytucji	13 752,48	1,15
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	4 423,43	188,57
ekspozycje detaliczne	3 436,18	198,73
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	20 959,79	1 354,65
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	9 287,84	743,02
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
ekspozycje kapitałowe	1 297,45	103,80
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
inne pozycje	4 183,21	177,91
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		2 968,54

5.3 Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	2 968,54
• operacyjne	681,02
RAZEM	3 649,56

6. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia

Nie dotyczy. Bank nie posiada instrumentów pochodnych.

7. Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia

Na dzień 31 grudnia 2022r. wartość bufora antycyklicznego wynosiła 0%, dlatego Bank nie musiał utrzymywać dodatkowego wymogu kapitałowego.

8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego – art. 441 Rozporządzenia

Nie dotyczy. Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia

9.1 Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy odpisy aktualizujące na odsetki od ekspozycji zagrożonych w wysokości 100%.

Bank nie tworzy rezerwy na ryzyko ogólne.

9.2 Kategorie ekspozycji kredytowych wg sektora i typu klienta

	<i>struktura podmiotowa</i>	w tys. zł. <i>należność kapitałowa</i>
I	kredyty podmiotów sektora rządowego i samorządowego	7 328,47
II	kredyty podmiotów sektora finansowego	0
III	kredyty podmiotów sektora niefinansowego	36 823,67
	<i>i w podziale na kredyty :</i>	
1	<i>przedsiębiorstw i spółek państwowych</i>	0,00
2	<i>przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni</i>	16 129,92
3	<i>przedsiębiorców indywidualnych</i>	8 420,71
4	<i>rolników indywidualnych</i>	2 418,98

5	<i>osób prywatnych</i>	9 758,68
6	<i>pozostałe</i>	95,38

9.3 Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank nie dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na regiony geograficzne.

9.4 Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

Sekcja wg PKD	Nazwa sekcji	Zadłużenie w sektorze w tys.	% oblięa kredytowego
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	963,24	2,27%
C	Przetwórstwo przemysłowe	4 391,40	10,33%
F	Budownictwo	6 129,19	14,41%
G	Handel hurtowy i detaliczny. Naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1 502,83	3,53%
H	Transport, gospodarka magazynowa	163,09	0,38%
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4 272,59	10,05%
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4 514,79	10,62%
M	Działalność naukowa i techniczna	403,80	0,95%
N	Działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca	1 207,76	2,84%
O	Administracja publiczna i obrona narodowa: obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7 325,54	17,23%
P	Edukacja	32,94	0,08%
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	935,74	2,20%
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	50,00	0,12%
S	Pozostała działalność usługowa	318,82	0,75%
	RAZEM	32 211,73	75,76%

9.5 Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności według wartości nominalnej na podstawie sprawozdania FIN005.1 przedstawia się następująco:

w tys. zł.

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość</i>
do 1 miesiąca	7 694,19
1 – 3 miesięcy	1 202,59
3 – 6 miesięcy	1 514,62
6 – 12 miesięcy	2 388,10
1 rok – 2 lat	6 230,31
2 lata – 5 lat	11 854,08
5 lat – 10 lat	9 093,15
10 lat – 20 lat	4 172,83
powyżej 20 lat	2,27

9.6 Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

w zł.

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe</i>		<i>Saldo końcowe</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	4 723	5 451	34 932	395
<i>Wątpliwe</i>	0	4 499	0	10 300
<i>Stracone</i>	2 625 331	2 396 095	3 775 097	3 791 054

9.7 Jakość kredytywa ekspozycji restrukturyzowanych

w złotych

<i>Kategoria</i>	<i>wartość</i>
1. Przedsiębiorstwa, spółki i spółdzielnie	325 643
- poniżej standardu	325 643
2. Przedsiębiorcy indywidualni	439 082
- poniżej standardu	196 702
- wątpliwe	242 380
Razem kredyty restrukturyzowane	764 725

9.8 Tabela 1 i 2

1. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	b	c	d	e	f	g	Wartość bilansowa brutto w zł				k	l								
								h	i	j	k										
Ekspozycje obsługiwane																					
Ekspozycje obsługiwane													Przeterninowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterninowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania						
Ekspozycje nieobsługiwane													Przeterninowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterninowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterninowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania					
Ekspozycje obsługiwane													Przeterninowane > 30 dni ≤ 90 dni	Przeterninowane > 90 dni	Przeterninowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterninowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterninowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania			
Ekspozycje nieobsługiwane													Przeterninowane ≤ 30 dni	Przeterninowane > 30 dni ≤ 90 dni	Przeterninowane > 90 dni	Przeterninowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterninowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterninowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		
Ekspozycje obsługiwane													Przeterninowane ≤ 30 dni	Przeterninowane > 30 dni ≤ 90 dni	Przeterninowane > 90 dni	Przeterninowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterninowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterninowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		
Ekspozycje nieobsługiwane													Przeterninowane ≤ 30 dni	Przeterninowane > 30 dni ≤ 90 dni	Przeterninowane > 90 dni	Przeterninowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterninowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterninowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		
1	Kredyty i zaliczki																				
2	Banki centralne																				
3	Instytucje rządowe																				
4	Instytucje kredytowe																				
5	Inne instytucje finansowe																				
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe																				
7	W tym MŚP																				
8	Gospodarstwa domowe																				
9	Dłużne papiery wartościowe																				
10	Banki centralne																				
11	Instytucje rządowe																				
12	Instytucje kredytowe																				
13	Inne instytucje finansowe																				
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe																				
15	Ekspozycje pozabilansowe																				
16	Banki centralne																				
17	Instytucje rządowe																				
18	Instytucje kredytowe																				
19	Inne instytucje finansowe																				
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe																				
21	Gospodarstwa domowe																				
22	Łącznie													89 475 750	1 321	3 399 277	266 061	6 668 803	3 631 215		

Legenda:

pola, których wypełnienie jest obowiązkowe

pola, których wypełnienie jest nieobowiązkowe

pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytocznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10) kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP, formularz F.18, w wytocznych EBA obowiązującej przedziaty: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata <=5 lat

2. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

Wartość bilansowa brutto		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerwy						Skumulowane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
	Ekspozycje obsługiwane	Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – utrata wartości i rezerwy			Skumulowane odpisy na częściowe	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
		W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 3	W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki	47 510 671		13 965 356	50 623		7 611 778			
2	Banki centralne									
3	Institucje rządowe	7 330 646								
4	Institucje kredytowe	13 727 372								
5	Inne instytucje finansowe	25 112								
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	26 427 541		13 965 356	50 623		7 611 778			
7	W tym MSP	11 499 539		6 529 661						
8	Gospodarstwa domowe	14 928 002		7 435 695	50 623		4 067 648			
9	Dłużne papiery wartościowe	41 966 400					3 544 130			
10	Banki centralne	41 966 400								
11	Institucje rządowe									
12	Institucje kredytowe									
13	Inne instytucje finansowe									
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe									

15	Ekspozycje pozabilansowe	2 462 022															
16	Banki centralne																
17	Institucje rządowe																
18	Institucje kredytowe																
19	Inne instytucje finansowe																
20	Przedsiębiorstw a niefinansowe																
21	Gospodarstwa domowe																
22	Łącznie	91 939 093	13 965 356	50 623													7 611 778

Legenda:

pola, których wypełnienie jest obowiązkowe
pola, których wypełnienie jest nieobowiązkowe
pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości
pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobstrzygowanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

10. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

Bank posiada 1 nieruchomość przejętą w zamian za redukcję długu w kwocie 1 000 000 zł. Niniejsza nieruchomość na mocy ugody sądowej miała zostać wykupiona do dnia 29.01.2023r. Dnia 17.04.2023r. został wysłany wniosek do Sądu o nadanie klauzuli wykonalności w związku z brakiem realizacji założeń ugody. Dnia 24.04.2023r. Sąd nadał klauzulę wykonalności. W czerwcu br. został złożony wniosek do komornika o wszczęcie i prowadzenie egzekucji.

11. Techniki redukcji ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych
Hipoteka na nieruchomości	11 575 117,09

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35% – pozycja nie występuje.

12. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Na dzień 31.12.2022r. Bank zalicza do aktywów obciążonych środki na rachunku Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych zdeponowane w Banku BPS S.A.

Formularz A – Aktywa					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku	283 416		101 390 248	
020	Kredyty na żądanie			7 156 808	
030	Instrumenty udziałowe			1 297 446	
040	Dłużne papiery wartościowe			41 966 400	
050	w tym: obligacje zabezpieczone				
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami				
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych				
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe			41 966 400	
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe				
100	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	283 416		46 373 402	
110	W tym: kredyty zabezpieczone nieruchomościami			25 685 326	

120	Inne aktywa		4 596 192
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane			
		<i>Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych</i>	<i>Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia</i>
		010	040
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank		
140	Kredyty na żądanie		
150	Instrumenty udziałowe		
160	Dłużne papiery wartościowe		
170	w tym: obligacje zabezpieczone		
180	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami		
190	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych		
200	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe		
210	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe		
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		
250	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe ogółem		
Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania			
		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>	<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych		
Formularz D - Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne			

13. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI – art. 444 Rozporządzenia

Bank nie wykorzystuje ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI dla potrzeb wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

14. Ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia

Z racji, że Bank nie prowadzi działalności handlowej, jak również nie posiada walut obcych w swoim bilansie (w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych), ryzyko rynkowe w Banku nie występuje.

15. Ryzyko operacyjne – art. 446 rozporządzenia

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika bazowego zgodnie z Rozporządzeniem CRR.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi **681 020 zł**.

Do pomiaru poziomu ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje wskaźniki KRI (kluczowe wskaźniki ryzyka) i za ich pomocą określany jest profil występującego ryzyka. W ramach systemu monitorowania rejestrowane są wszystkie zdarzenia operacyjne, tworząc tzw. bazę strat operacyjnych, które na bieżąco poddawane są analizie. W Banku rejestracji podlegają zarówno straty niefinansowe jak i finansowe bez względu na ich wysokość. Straty niefinansowe mierzy się czasem ograniczenia dostępu do usług przez klientów, przeliczone na koszty finansowe.

Na podstawie zdarzeń operacyjnych jest w okresach kwartalnych sporządzany raport na temat strat operacyjnych. Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach kwartalnych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Rajczy sprowadza się do określenia zadań i kompetencji w zakresie nadzoru i kontroli procesem zarządzania tym ryzykiem.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku,
- 2) Zarząd Banku,
- 3) Zespół zarządzania ryzykami i sprawozdawczości,
- 4) Stanowisko audytu wew. Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia (SSOZ),
- 5) pozostali pracownicy Banku.

Bank gromadzi informacje o istotnych zdarzeniach ryzyka operacyjnego.

Dla wspomaganie procesu ewidencjonowania, pomiaru i raportowania zdarzeń ryzyka operacyjnego Bank korzysta z Rejestru incydentów ryzyka operacyjnego (RIRO).

Suma strat brutto w układzie macierzy bazylejskiej tj. kombinacji linii biznesowych i rodzajów:
(w zł.)

Rodzaj zdarzenia	Bankowość detaliczna	Płatności i rozliczenia
1. Oszustwa wewnętrzne	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne	202 720	0
3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe	0	0
5. Uszkodzenia aktywów	0	0
6. Zakłócenia działalności	3 106	0
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	0	1 484
Koszty razem	205 826	1 484

Zwiększona kwota kosztów wygenerowanych w roku 2022 z tytułu ryzyka operacyjnego wynikała z incydentu zarejestrowanego w latach poprzednich i dotyczyła odszkodowania z tytułu ataku hackerskiego na rachunek bieżący klienta.

16. Najważniejsze wskaźniki – art. 447 Rozporządzenia

Najważniejsze wskaźniki (Załącznik I do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. art. 447 lit a)-g) i art. 438 lit. b - Wzór EU KM1)

Wzór EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki			
		2021-12-31	2022-12-31
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	11 682	11 830
2	Kapitał Tier I	11 682	11 830
3	Łączny kapitał	11 682	11 830
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	40 621	45 620
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	28,76	25,93
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	28,76	25,93
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	28,76	25,93
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00	8,00
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50	2,50
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50	2,50
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50	10,50
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	20,76	17,93
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	107 911	91 402
14	Wskaźnik dźwigni (%)	10,83	12,94
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			

EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-	-
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00	3,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00	3,00
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	23 288	39 267
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	10 707	12 957
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	4 064	3 932
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	6 643	9 026
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	350,55	436,10
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	91 857	86 521
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	59 895	45 989
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	153,37	188,13

17. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank przeprowadza pomiar ryzyka stopy procentowej dla produktów wrażliwych na zmiany stóp procentowych. Pomiar ryzyka ma charakter całościowy i obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

Identyfikuje się narażenie Banku na trzy główne rodzaje ryzyka stopy procentowej tj. ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta, które podlegają w okresach miesięcznych pomiarowi, monitorowaniu i kontroli.

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stawki referencyjne.

Analiza ryzyka opcji klienta obejmuje ocenę zrywalności depozytów oraz ocenę stopnia spłacania przed terminem kredytów zgodnie z założeniami:

- 1) kredyt zostanie spłacony przed upływem 3/4 okresu kredytowania,
- 2) likwidacja depozytu następuje po upływie minimum 1/3 okresu na jaki depozyt został założony.

Najważniejsza część ryzyka stopy procentowej w Banku związana jest z ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym, gdyż według obserwacji historycznych, w największym stopniu wpływa na poziom zmian wyniku odsetkowego.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 13,17% sumy bilansowej.

Uwzględniając jednocześnie ryzyko przeszacowania oraz ryzyko bazowe (nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w Banku), przy założonej zmianie stóp

procentowych NBP o 1 p.p., zmiana wyniku odsetkowego o 579 tys. zł, stanowi 4,9% funduszy własnych.

Zmiana wartości ekonomicznej kapitału na skutek zmiany stóp procentowych:

- test warunków skrajnych – zmiana o 200 p.b. – zmiana wartości ekonomicznej wynosi 33,34 tys. zł, co stanowi 0,28% kapitału podstawowego Tier 1 – poziom wskaźnika nie wymaga zgłoszenia do Komisji Nadzoru Finansowego.
- test scenariuszowy – wartość zmiany maksymalna wynosi 53 tys. zł, co stanowi 0,45% kapitału podstawowego Tier 1 – poziom wskaźnika nie wymaga zgłoszenia do Komisji Nadzoru Finansowego.

18. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia

Nie dotyczy.

19. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 rozporządzenia

Polityka wynagradzania pracowników i innych osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Rajczy podlega zatwierdzeniu oraz weryfikacji przez Radę Nadzorczą Banku.

Celem Polityki jest:

- 1) określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników i innych osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Rajczy, zwanego dalej "Bankiem", wymienionych w Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w Bankach,
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka Banku,
- 3) realizacja Strategii działania Banku i Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Nadzór nad Polityką sprawuje Rada Nadzorcza, która między innymi dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą tego wynagrodzenia.

Zapisy niniejszej Polityki obejmują:

- stałe składniki wynagradzania,
- zmienne składniki wynagradzania,
- zasady przyznawania i wypłacania zmiennych składników wynagradzania.

Przy wyłanianiu kategorii osób, o których mowa w § 24 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, tj. pracowników i innych osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, bazuje się na zapisach Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) Nr 604/2014 w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.

Biorąc pod uwagę skalę i charakter działalności Banku uznaje się, że do ww. kategorii osób należy zaliczać:

- 1) Członków Rady Nadzorczej,
- 2) Członków Zarządu,
oraz pracowników zajmujących stanowiska lub pełniących funkcje:
- 3) Głównego Księgowego,
- 4) Stanowiska ds. zgodności.

W bankach nie udzielających kredytów przekraczających 5 mln EURO do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk. Wszystkie istotne decyzje podejmowane są przez Zarząd.

W Banku do osób mających istotny wpływ na profil ryzyka zaliczani są aktualnie wyłącznie członkowie Rady Nadzorczej i członkowie Zarządu oraz Główny Księgowy i pracownik zatrudniony na Stanowisku ds. zgodności.

Do składników wynagradzania całkowitego osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku zalicza się w ramach poszczególnych kategorii ww. osób:

	Stałe składniki pieniężne	Stałe składniki niepieniężne	Zmienne składniki
Członkowie Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczący	za każde posiedzenie	brak	brak
Członkowie Zarządu zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, w tym Prezes Zarządu	wynagrodzenie zasadnicze i dodatek stażowy	brak	premia uznaniowa
Pracownik zatrudniony na Stanowisku ds. zgodności	wynagrodzenie zasadnicze i dodatek stażowy	brak	premia uznaniowa
Główny Księgowy	wynagrodzenie zasadnicze i dodatek stażowy	brak	premia uznaniowa

Łączna kwota wypłacanej premii uznaniowej pracownikom, mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego Banku do poziomu, który nie zapewni przyrostu funduszy własnych i zapewniających budowę i utrzymanie bezpiecznej bazy kapitałowej.

Premia uznaniowa dla pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku może być przyznana na podstawie pozytywnej oceny efektów pracy w danym okresie (realizacji celów i zadań uwzględniających koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyko płynności w perspektywie długoterminowej).

Wynagrodzenie zasadnicze osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania planu finansowego i Strategii działania w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.

Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnim roku lub kwartale (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,

5) wskaźnik płynności LCR.

Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych w ust. 4 wskaźników w odniesieniu do planu finansowego za co najmniej trzy lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny banku i ryzyko związane z prowadzoną przez bank działalnością gospodarczą.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

- 1) uzyskane absolutorium w okresie oceny,
- 2) pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
- 3) ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością, zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

Niniejsza Polityka podlega co najmniej raz w roku weryfikacji, która obejmuje w szczególności:

- 1) zgodność z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi Banku,
- 2) weryfikację stanowisk obejmujących kategorie osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, z uwzględnieniem ust.3,
- 3) przyjęte zasady przyznawania i wypłaty stałych i zmiennych składników wynagradzania.

Niniejsza Polityka i jej realizacja podlegają co najmniej raz w roku ocenie przez Radę Nadzorczą na podstawie przeprowadzonej weryfikacji.

Ocena, o której mowa jest przedstawiana Zebraniu Przedstawicieli.

Zebranie Przedstawicieli w oparciu o powyższe informacje, dokonuje oceny czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi Banku i jego bezpieczeństwu.

Zarząd w 2022r. działał w trzyosobowym składzie.

(w zł.)

	Stanowiska kierownicze	Stale składniki	Zmienne składniki	Ilość osób
1.	Członkowie Zarządu	350 830	18 000	3
2.	Pozostali pracownicy	0	0	0

Informacje o sumie wypłaconych w 2022r. wynagrodzeń z tytułu motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na poziom ryzyka w Banku:

L.p.	Tytuł wynagrodzenia:	Wartość zł.:
1.	Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0
2.	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	0
3.	Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania w 2021 r. stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0
4.	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	0

20. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji.

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni:

Lp.*	Pozycja	Kwota
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	104 633 215
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	492 404
7	Inne korekty	-13 723 973
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	91 401 646

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni:

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	104 633 215
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-13 723 973
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	90 909 242
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	2 462 022
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	1 969 618
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	492 404
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	11 830 444
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	91 401 646

Wskaźnik dźwigni	
22	Wskaźnik dźwigni
	12,94

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	107 642 842
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	104 633 215
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	42 379 308
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	7 330 646
EU-7	Instytucje	13 752 484
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	20 359 791
EU-9	Ekspozycje detaliczne	3 281 200
EU-10	Przedsiębiorstwa	2 761 283
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	9 287 844
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	5 480 659

4. Informacje jakościowe

<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje się do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
--	---

21. Stosowanie metody IBR w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452 Rozporządzenia

Nie dotyczy.

22. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia

Kwestie związane z zabezpieczeniami wierzytelności Banku uregulowane są w „Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Rajczy”.

Zgodnie z zapisami powyższej procedury zabezpieczenie wierzytelności ma na celu zapewnienie zwrotu należności Banku, w szczególności z tytułu udzielonego kredytu, pożyczki wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku lub wykonania przez dłużnika innego

zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

- 1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, w tym:
  - a) ryzyko branży,
  - b) sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy,
  - c) status prawny wnioskodawcy,
  - d) przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków, z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował,
  - e) rodzaj i wysokość wierzytelności oraz okres kredytowania,
  - f) rodzaj i cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (w tym sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w szczególności:
    - realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z ustanowionego zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia, w tym w przypadku nieruchomości mieszkalnej (przepisy prawa eksmisyjnego)
    - płynność zabezpieczenia, tj. możliwość sprzedaży danego zabezpieczenia na rynku bez znaczącej utraty wartości – określaną na podstawie własnych doświadczeń, analizy rynku w postaci analizy ofert sprzedaży, giełd, doniesień o przetargach i innych źródeł dostępnych Bankowi (ocena płynności zabezpieczenia i możliwość realizacji zabezpieczenia jest każdorazowo badana indywidualnie w ramach oceny transakcji kredytowej),
    - istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia w przypadku zabezpieczeń rzeczowych, w tym kolejność zaspakajania roszczeń oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby trzeciej zobowiązującej się do zaspokojenia roszczeń Banku za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami w przypadku zabezpieczeń osobistych,
    - możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na należności Banku na zasadach określonych w przepisach w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w aktualnych przepisach wewnętrznych Banku w tym zakresie,
- 2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia, który obejmuje: należności podatkowe, w tym podatek od czynności cywilnoprawnych, opłaty: skarbowe, notarialne, sądowe, o charakterze cywilnoprawnym,
- 3) przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych,
- 4) zasady stosowania odpowiednich form zabezpieczeń określone w odrębnych uregulowaniach wewnętrznych Banku,
- 5) stan techniczny przedmiotu zabezpieczenia i stopień zużycia technicznego przedmiotu zabezpieczenia.

Rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco,
- 2) kaucja pieniężna,
- 3) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
- 4) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym,
- 5) poręczenie według prawa cywilnego,
- 6) poręczenie wekslowe,
- 7) gwarancja,
- 8) przelew wierzytelności na zabezpieczenie,
- 9) cesja praw z umów ubezpieczenia,
- 10) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku – przeniesienie własności,
- 11) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości – przeniesienie własności,
- 12) zastaw rejestrowy,
- 13) zastaw zwykły,
- 14) hipoteka,
- 15) hipoteka przymusowa,
- 16) akt notarialny, w którym dłużnik poddaje się egzekucji w formie aktu notarialnego na podstawie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego,
- 17) przystąpienie do długu,
- 18) przejęcie długu,
- 19) ubezpieczenie kredytu.

Proces monitorowania skuteczności zabezpieczeń opisano w „Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń w Banku Spółdzielczym w Rajczy”. Zgodnie z jej zapisami w okresie trwania transakcji kredytowej Bank analizuje dotychczasową współpracę z klientem w zakresie realizacji warunków umowy kredytowej, w tym terminowości spłat oraz monitoruje sytuację ekonomiczno-finansową kredytobiorców instytucjonalnych, a także ocenia jakość i wartość ustanowionych prawnych zabezpieczeń zgodnie z niniejszą Instrukcją oraz zgodnie z pozostałymi regulacjami.

Instrukcja określa obowiązujący w Banku Spółdzielczym w Rajczy tryb postępowania w ww. procesie monitoringu ekspozycji kredytowych i ich prawnych zabezpieczeń, w tym ze szczególnym uwzględnieniem ekspozycji kredytowych klientów instytucjonalnych pod kątem przeglądów klasyfikacyjnych. Określa także działania podejmowane w sytuacji stwierdzenia pogorszenia się sytuacji klienta lub jakości zabezpieczeń.

Przestrzeganie zasad monitorowania i dokonywania przeglądów, w tym w zakresie rzetelnej oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców oraz wyceny (oceny) zabezpieczeń ekspozycji kredytowych, w tym ze szczególnym uwzględnieniem poprawności elementów procesów związanych z klasyfikacją ekspozycji kredytowych oraz z wyceną, przeglądem i aktualizacją wartości zabezpieczeń ujmowanych w kalkulacji rezerw celowych/odpisów aktualizujących podlega badaniu i ocenie w ramach niezależnego monitorowania, w tym testowania oraz w ramach audytu wewnętrznego – zgodnie z obowiązującym Regulaminem kontroli wewnętrznej.

23. Stosowanie metody zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metody zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

24. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego – art. 455 Rozporządzenia

Nie dotyczy. Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

25. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności identyfikowane jest na podstawie:

- 1) Bieżącej oceny sytuacji makroekonomicznej w kraju dotyczącej:
  - a) sytuacji w krajowym systemie bankowym,
  - b) uwarunkowań rynkowych, do których zalicza się zmiany płynności rynków, zmiany stóp procentowych, zmiany cen papierów wartościowych i innych czynników rynkowych,
  - c) oceny trendów i perspektyw – zarówno rynkowych jak i gospodarczych oraz politycznych,
  - d) śledzenie wydarzeń na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym,
- 2) Analizy sytuacji Banku:
  - a) analizy przyczyn pogorszenia się wskaźników odzwierciedlających ryzyko płynności i finansowania w Banku,
  - b) analizy porównawczej sytuacji bieżącej z analogicznymi okresami w przeszłości,
  - c) analizy realizacji Planu Strategicznego, Planu finansowego, pod względem założeń dotyczących sytuacji wypłacalności Banku,
  - d) analizy zachowań oraz sytuacji finansowej klientów i kontrahentów Banku,
- 3) Analizy sytuacji finansowej Banku Zrzeszającego oraz jej wpływu na sytuację Banku.

Do głównych źródeł występowania ryzyka płynności i finansowania w Banku zalicza się:

- 1) Niedopasowanie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów Banku,
- 2) Ryzyka związane ze stroną pasywną bilansu Banku:
  - a) ryzyko nieprzewidywalnego zachowania się deponentów,
  - b) ryzyko związane ze zdolnością pozyskania depozytów oraz zaciągania kredytów i pożyczek,
  - c) ryzyko poniesienia nieplanowanych kosztów, powodujące obniżenie wyniku finansowego Banku;
- 3) Ryzyka związane ze stroną aktywną bilansu Banku:
  - a) ryzyko braku wystarczającej ilości aktywów płynnych lub możliwości zbycia tych aktywów,
  - b) ryzyko braku wystarczającej ilości środków pieniężnych w kasach Banku,
  - c) ryzyko niedotrzymania terminów spłat kredytów oraz innych należności;
- 4) Ryzyko dużych koncentracji zobowiązań i należności,
- 5) Inne czynniki wpływające na ryzyko płynności Banku, do których zaliczamy:
  - a) wzrost aktywów niepracujących,

- b) brak możliwości pozyskiwania nowych klientów,
- c) zmiany przepisów prawnych mogących wpłynąć na spadek depozytów w Banku.

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

Nazwa	Wielkość	Obowiązujący poziom
Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych FW M2	2,81	Min 1,0
Wskaźnik LCR	475%	Min 105%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

Nazwa wielkości	Kwartał poprzedni (n-3)	Kwartał poprzedni (n-2)	Kwartał (n-1)	Kwartał kończący rok (n)
Zabezpieczenie przed utratą płynności	42 200	34 374	44 967	44 805
Wpływy środków pieniężnych netto	10 312	7 702	9 194	9 432
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	409%	446%	489%	475%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

Przedział płynności	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy
Luka bilansowa skumulowana	49 691	47 838	47 808
Wskaźnik płynności skumulowanej	6,23	4,61	4,25

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	1 100 000	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	nie ustalana	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	nie ustalana	w sytuacji awaryjnej

Bank ogranicza ryzyko płynności i finansowania poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, przeprowadza testy warunków skrajnych.

W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.

Głównymi pojęciami stosowanymi w ryzyku płynności są:

- 1) Baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym.
- 2) Bufor płynnościowy – aktywa płynne.
- 3) Depozyty detaliczne – oznaczają zobowiązanie wobec osoby fizycznej lub MŚP, jeżeli dane MŚP kwalifikowałyby się do kategorii ekspozycji detalicznych w ramach metody standardowej lub metody IRB dotyczących ryzyka kredytowego lub zobowiązanie wobec przedsiębiorstwa kwalifikującego się do traktowania określonego w art. 153

- ust. 4 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 oraz gdy łączna wartość depozytów złożonych przez takie MŚP lub przedsiębiorstwo na poziomie grupy nie przekracza 1 mln EUR.
- 4) Płynność finansowa – zdolność do wymiany aktywów na gotówkę celem uregulowania swoich bieżących zobowiązań. Utrzymanie odpowiedniej płynności oznacza posiadanie lub łatwy dostęp do dostatecznej ilości środków finansowych, aby sprostać obecnemu lub potencjalnemu zapotrzebowaniu na te środki ze strony klientów (deponentów i kredytobiorców) Banku. Płynność polega na zdolności do finansowania aktywów, terminowego wywiązywania się ze zobowiązań i przetrwania spadku depozytów w toku sezonowej działalności Banku, jak również w rozmaitych innych dających się przewidzieć warunkach.
  - 5) Płynność śróddzienna (bieżąca) – zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu.
  - 6) Płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni.
  - 7) Płynność średnioterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy.
  - 8) Płynność długoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są w cyklach miesięcznych, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną.

Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku jest współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku oraz profilu ryzyka.

Testy warunków skrajnych (ich założenia i scenariusze) podlegają przeglądom co najmniej raz w roku, a w przypadku istotnej zmiany warunków rynkowych lub skali prowadzonej działalności częściej.

Opracowywane w Banku raporty i informacje, zakres informacji zarządczej, komórki odpowiedzialne za ich sporządzanie oraz odbiorcy informacji wskazani są w Instrukcji sporządzania informacji zarządczej.

Raport z analizy ryzyka płynności i finansowania, zawiera:

- źródła finansowania działalności Banku (według pierwotnych terminów realizacji),
- zaangażowanie środków oraz aktywa płynne (według pierwotnych terminów realizacji),
- analizę zrywalności depozytów oraz przedterminowej spłaty kredytów,
- analizę największych deponentów w bazie depozytowej Banku,
- analizę dużych depozytów,
- analizę depozytów osób wewnętrznych w bazie depozytowej Banku,
- analizę stabilności bazy depozytowej,
- urealnione zestawienie płynności Banku,
- analizę wskaźnikową,
- analizę wewnętrznych cen transferowych (FTP),
- testy warunków skrajnych.

26. Kontrola wewnętrzna

(ujawnienia w zakresie systemu kontroli wewnętrznej wynikają z art. 111a Prawa bankowego)

System kontroli wewnętrznej w Banku został wdrożony zgodnie z modelem systemu kontroli wewnętrznej dla Uczestników SOZ BPS zdefiniowanym w załączniku nr 4 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Stanowi on obok systemu zarządzania ryzykiem element systemu zarządzania Bankiem, wspiera Radę Nadzorczą, Zarząd Banku i pracowników Banku w skutecznym i efektywnym działaniu procesów biznesowych oraz określa zasady współpracy jednostek organizacyjnych, przepływu informacji i monitorowania działań w ramach Banku. Jest dostosowany do struktury organizacyjnej Banku i obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

Cele i organizacja systemu kontroli wewnętrznej

Cele systemu kontroli wewnętrznej:

- 1) skuteczność i efektywność działania Banku,
- 2) wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zasady funkcjonowania kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) Ustawy Prawo bankowe,
- 2) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08.06.2021r.,
- 3) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach,
- 4) dokumenty powiązane z niniejszym Regulaminem,
- 5) wytyczne SSOZ dotyczące wdrożenia Rekomendacji H,
- 6) załącznik nr 4 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia „System kontroli wewnętrznej w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS”,
- 7) załącznik nr 11 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia „Zasady organizacji i działania audytu wewnętrznego w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS”.

Funkcja kontroli

1. W ramach Systemu Kontroli Wewnętrznej Bank wyodrębnia funkcję kontroli, na którą składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne,
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

2. Funkcja kontroli jest elementem systemu kontroli wewnętrznej, na który składają się mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie.

3. Wszyscy pracownicy zaangażowani są w realizację funkcji kontroli w Banku przy założeniu, że podział obowiązków i odpowiedzialności nie generuje konfliktu interesów, nadużyć i nie stwarza możliwości powielania błędnie realizowanych działań, dokonywania manipulacji lub zatajania niewygodnych informacji.

System Kontroli wewnętrznej w Banku obejmuje:

- 1) funkcję kontroli – mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku, w szczególności zarządzania

ryzykiem w Banku, która obejmuje wszystkie komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,

- 2) komórkę do spraw zgodności – mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, standardami rynkowymi oraz przedstawienia raportów w tym zakresie,
- 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego realizowaną przez Spółdzielnię – mającą za zadanie badanie i ocenę w sposób niezależny i obiektywny adekwatności oraz skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej w Banku.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii,
- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii,
- 3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny – mający za zadanie badanie i ocenę w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Rodzaje kontroli wewnętrznej:

Istnieją cztery rodzaje niezależnego monitorowania: weryfikacja bieżąca pozioma, testowanie poziome, weryfikacja bieżąca pionowa, testowanie pionowe.

- 1) Monitorowanie poziome – niezależne monitorowanie w ramach danej linii obrony przestrzegania mechanizmów kontrolnych, które może być wykonane poprzez:
  - a) weryfikację bieżącą poziomą - porównywanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym dokonywane w celu oceny co najmniej przestrzegania mechanizmów kontrolnych przed rozpoczęciem lub w trakcie trwających czynności wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w Banku w ramach danej linii obrony,
  - b) testowanie poziome - porównywanie na wybranej próbie testowej stanu faktycznego ze stanem wymaganym dokonywane w celu oceny co najmniej

- przestrzegania mechanizmów kontrolnych w odniesieniu do zakończonych czynności wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w Banku lub poszczególnych etapów tych czynności w ramach danej linii obrony,
- 2) monitorowanie pionowe – niezależne monitorowanie przez drugą linię obrony przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach pierwszej linii obrony, które może być wykonane poprzez:
    - a) weryfikację bieżącą pionową – porównywanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym dokonywane w celu oceny co najmniej przestrzegania mechanizmów kontrolnych przed rozpoczęciem lub w trakcie trwających czynności wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w Banku, realizowana przez drugą linię obrony w stosunku do 1 linii obrony,
    - b) testowanie pionowe – dokonywane w celu oceny co najmniej przestrzegania mechanizmów kontrolnych w odniesieniu do zakończonych czynności wykonywanych w ramach procesów funkcjonujących w Banku lub poszczególnych etapów tych czynności realizowane przez drugą linię obrony w stosunku do pierwszej linii obrony.

Kategoryzacja wykrytych nieprawidłowości:

Bank przyjmuje spójną dla wszystkich uczestników SSOZ BPS kategoryzację nieprawidłowości:

- 1) P1 – błąd krytyczny. Nieprawidłowość skutkująca wysokim prawdopodobieństwem realizacji ryzyka utraty zdolności do kontynuowania działalności przez Bank, które może skutkować koniecznością uruchomienia środków pomocowych przez SSOZ BPS, a nawet wpłynąć na bezpieczeństwo funkcjonowania całego systemu ochrony. Niezbędne jest pilne wdrożenie działań naprawczych i włączenie w ten proces organów zarządzających oraz nadzorczych Banku. Niezbędnym może okazać się również uruchomienie środków interwencyjnych lub pomocowych określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Rozpoznanie takiej nieprawidłowości musi być niezwłocznie zgłoszone do SSOZ.
- 2) P2 – błąd znaczący. Nieprawidłowość, która może zagrozić bezpiecznemu funkcjonowaniu Banku, jednakże nie powinna negatywnie wpłynąć na ogólną sytuację Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Stwierdzone nieprawidłowości wymagają pilnej realizacji działań naprawczych i włączenie w ten proces organów zarządzających Bankiem.
- 3) P3 – błąd o niskim priorytecie. Stwierdzone nieprawidłowości generują ryzyko dla działalności Banku, jednakże nie powinny zagrozić bezpieczeństwu jego funkcjonowania ani negatywnie wpłynąć na ogólną sytuację Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Możliwe są działania naprawcze.

Rola organu zarządzającego i nadzorującego w systemie kontroli wewnętrznej

Rola Zarządu Banku

Rola Zarządu Banku w ramach systemu kontroli wewnętrznej:

- 1) projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w ramach dwóch linii obrony, a także współpracuje z trzecią linią obrony realizowaną na mocy Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z niezależnym Pionem Audytu,
- 2) zapewnia funkcjonowanie jednolitego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,

- 3) zapewnia ciągłość działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwą współpracę wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracę ze stanowiskiem ds. zgodności oraz komórką audytu usytuowaną na mocy odrębnych przepisów w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, a także zapewnia dostęp pracownikom tych jednostek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- 4) określa kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) określa rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
- 6) zatwierdza kryteria wyodrębniania procesów istotnych i listę procesów istotnych wyodrębnionych przez Bank oraz ich powiązania z celami ogólnymi regularnego przeglądu wszystkich procesów funkcjonujących w Banku pod kątem ich istotności,
- 7) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- 8) ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku, w tym określa rolę jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za opracowanie projektów mechanizmów kontrolnych, ich zatwierdzenie i wdrożenie oraz za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku,
- 9) ustanawia zasady niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie,
- 10) zapewnia funkcjonowanie w Banku matrycy funkcji kontroli oraz przypisanie zadań związanych z zapewnianiem jej funkcjonowania,
- 11) ustanawia zasady raportowania o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania,
- 12) określa zasady okresowego raportowania o nieprawidłowościach wykrytych przez system kontroli wewnętrznej oraz statusie podjętych działań naprawczych,
- 13) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- 14) akceptuje Politykę zgodności w Banku Spółdzielczym, Regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności,
- 15) zapewnia niezależne usytuowanie stanowiska ds. zgodności, określa w sposób formalny uprawnienia i obowiązki pracownika stanowiska ds. zgodności,
- 16) raportuje do Rady Nadzorczej, nie rzadziej niż raz w roku, o sposobie wypełnienia swoich zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

Rola Rady Nadzorczej

Rola Rady Nadzorczej w ramach systemu kontroli wewnętrznej:

- 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- 2) zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 3) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- 4) zatwierdza propozycje Zarządu Banku w przedmiocie zasadniczej struktury organizacyjnej Banku,

- 5) dokonuje rozwoju, oceny i optymalizacji zasad ładu korporacyjnego,
- 6) dokonuje co najmniej raz w roku oceny stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
- 7) zatwierdza Politykę zgodności w Banku Spółdzielczym, Regulamin funkcjonowania stanowiska ds. zgodności,
- 8) monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji otrzymywanych od stanowiska ds. zgodności, Zarządu Banku, Komitetu Audytu oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- 9) informuje Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wynikach oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w formie uchwały,
- 10) powołuje spośród swoich członków Komitet Audytu, który działa zgodnie z odrębnymi przepisami. Podstawowym zadaniem Komitetu Audytu jest przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska lub rekomendacji pozwalających Radzie Nadzorczej podjęcie decyzji w obszarze sprawozdawczości finansowej, zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Ocena skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej :

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej na podstawie wyników niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz wyników audytu wewnętrznego. Do oceny skuteczności systemu kontroli wewnętrznej wykorzystywane są także informacje i dokumenty w szczególności od Zespołu Zarządzania Ryzykami i Sprawozdawczości.

Rada Nadzorcza dokonując oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej uwzględnia opinię Komitetu Audytu.

Odpowiedzialność organów zarządzających i nadzorujących za zaprojektowanie i wprowadzenie oraz zapewnienie skutecznego i adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej:

1. Zapewnienie zgodności w Banku stanowi jeden z celów systemu kontroli wewnętrznej i rozumiane jest w Banku jako zapewnianie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, odpowiednio poprzez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności.
2. Zapewnienie zgodności przez funkcję kontroli realizowane jest przez każdego pracownika Banku w ramach przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych, poprzez tworzenie, stosowanie oraz modyfikowanie mechanizmów kontrolnych i dokonywanie niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zgodnie z przypisanymi mu obowiązkami służbowymi.
3. Za koordynację, kontrolę i nadzór nad realizacją obowiązków związanych z procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności odpowiada stanowisko ds. zgodności.
4. Stanowisko ds. zgodności podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu (podległość organizacyjna) i ma zapewnione wskazane w przepisach atrybuty niezależności.
5. Szczegółowy zakres działalności stanowiska ds. zgodności jest uregulowany w Polityce zgodności, Regulaminie funkcjonowania komórki ds. zgodności.
6. Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.
7. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność na podstawie opinii Komitetu Audytu.

8. Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej, w tym nad audytem wewnętrznym sprawuje Prezes Zarządu.

27. Polityka zarządzania konfliktami interesów w Banku

Zarząd Banku opracował, zatwierdził oraz wprowadził w życie Politykę zarządzania konfliktami interesów. Polityka dotyczy zarówno zaistniałych jak i potencjalnych konfliktów interesów, określa relacje i zdarzenia, w których mogą wystąpić konflikty interesów oraz wskazuje jak należy zarządzać takimi konfliktami.

Polityka obejmuje w szczególności relacje, umowy i transakcje z podmiotami powiązаныmi, oraz między Bankiem, a:

- klientami,
- udziałowcami,
- członkami Rady Nadzorczej i Zarządu,
- pracownikami,
- istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi.

Polityka zarządzania konfliktami interesów dotyczy następujących obszarów:

- sposobów identyfikacji konfliktów interesów,
- mechanizmów kontrolnych służących zapobieganiu konfliktom interesów i minimalizowaniu ryzyka ich występowania,
- monitorowania konfliktów interesów oraz raportowania o konfliktach interesów.

Bank określił zasady rozwiązywania konfliktów interesów wynikających z istnienia relacji pozasłużbowych, w tym pokrewieństwa pomiędzy członkami Rady Nadzorczej lub Zarządu oraz pozostałymi pracownikami Banku. W szczególności Bank nie dopuszcza do sytuacji, w których istniejące relacje między pracownikami wpływałyby na niezależność ich decyzji lub osądu.

28. Informacja ujawniana na podstawie art. 111b Ustawy Prawo bankowe o przedsiębiorcach, którzy uzyskują dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową w Banku Spółdzielczym w Rajczy

Podmiotami uprawnionymi do dostępu do informacji chronionych tajemnicą bankową w Banku Spółdzielczym w Rajczy są:

1. A2KP Kancelaria Sp. z o.o. 43-300 Bielsko-Biała ul. Gazownicza 5,
2. CODA – Systemy Informatyczne Jakub Mielczarek 34-300 Żywiec ul. Jodłowa 144,
3. GROMEX Centrum Odszkodowań i Windykacji Sp. z o.o. ul. 3 Maja 10/2 40-096 Katowice.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Rajczy niniejszym oświadcza, iż ustalenia opisane w ujawnieniu na dzień 31.12.2022r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Podpisy Zarządu Banku:

BANK SPÓLDZIELCZY
W RAJCZY
ZARZĄDZES ZARZĄDU
Banku Spółdzielczego w Rajczy

1. Prezes Zarządu – Iwona Wróbel

Iwona Wróbel
... CZŁONEK ZARZĄDU
Banku Spółdzielczego
w Rajczy

2. Członek Zarządu – Krystyna Łajczak

..... Krystyna Łajczak.

3. Członek Zarządu – Jolanta Sury

CZŁONEK ZARZĄDU
Banku Spółdzielczego w Rajczy
.....
Jolanta Sury

Rada Nadzorcza
Banku Spółdzielczego
w Rajczy

Podkreślenie RN w dniu 07.07.2023r.